

Asia: Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaehdotus

Etelä-Pohjanmaan liitto  
kirjaamo@etela-pohjanmaa.fi

## Lausunto

### 1 Johdanto

Etelä-Pohjanmaan liitto pyytää Luonnonvarakeskukselta lausuntoa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050- kaavaehdotuksesta. Voimaan tullessaan uusi maakuntakaava kumoaa aiemmat maakuntakaavat. Luonnonvarakeskukselta pyydetään erityisesti huomioita tuulivoimaloiden alueiden ratkaisuun ja etenkin metsäpeura tässä huomioiden.

### 2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Se mitä aikaisemmassa lausunnossa on sanottu, on edelleen voimassa.

Metsäpeuralta on esitetty kesä- ja talvilaidunalueet, mutta varsinaiset vaellusreitit puuttuvat kaavaehdotuksesta. Iso-Saapasnevan tuulivoima-alue osuu edelleen Suomen ja EU:n merkittävimmälle metsäpeuran vaellusreitille. Reitin haasteena on, että se on kapea ja sen ympärillä ei ole metsäpeuralle hyviä, soveltuvia vaihtoehtoisia reittejä.

Kuvassa 7. esitetään pantapeurojen kesäiset laidunalueet. Kaavassa tulisi paremmin kiinnittää huomiota kesälaidunalueiden välisiin yhteyksiin ja samalla Natura2000-verkoston välisiin ekologisiin yhteyksiin. Tällä hetkellä Suomenselän pääpopulaation yhteys Soini-Ähtäri-Karstulan osapopulaatioon uhkaa katketa maakuntien tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksesta. Luke huomauttaa, että tämän alueen elinvoimaisuutta on tuettu EU:n Life-rahoitusinstrumentilla, joka aiheuttaa raportointivelvollisuutta komissiolle.

Luke korostaa yhä 5 km suojavyöhykkeen noudattamisen tärkeyttä metsäpeuralle tärkeiden Natura2000-alueiden ympärillä (Tolvanen ym. 2023). Metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta (Uusi päivitetty aineisto on odottamassa käsittelyä Lajitieto.fi tietokannassa: Julkaisematon Natura2000 alueiden päivitys – metsäpeura, (Lajitieto.fi)). Natura2000-alueiden perustepäivitys metsäpeuran osalta tulee huomioida kaavassa.

Tuulivoimaloiden alueen suunnittelumääräyksissä lukee, että alueen tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon mm. vaikutukset luonnonarvoihin. Luke huomauttaa, että on ongelmallista jättää vastuu yhteisvaikutuksista yksittäisten hankkeiden suunnittelulle. Yhteisvaikutusten osalta maakuntakaavassa olisi luontevaa ja tulisi tarkastella suuria kokonaisuuksia valtakunnallisella ja maakuntatasolla ja siten energiatuotantoon

osoitettujen suunnittelualueiden volyymia ja sen mahdollisia vaikutuksia esim. direktiivilajistolle.

### 3 Lausunnon tiivistelmä

Luke korostaa yhä 5 km suojavyöhykkeen noudattamisen tärkeyttä metsäpeuralle tärkeiden Natura2000-alueiden ympärillä. Metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta. Natura2000-alueiden perustepäivitys metsäpeuran osalta tulee huomioida kaavassa. Metsäpeuralta on esitetty kesä- ja talvilaidunalueet, mutta varsinaiset vaellusreitit puuttuvat kaavaehdotuksesta. Iso-Saapasnevan tuulivoima-alue osuu edelleen Suomen ja EU:n merkittävimmälle metsäpeuran vaellusreitille. Reitin haasteena on, että se on kapea ja sen ympärillä ei ole metsäpeuralle hyviä, soveltuvia vaihtoehtoisia reittejä. Tuulivoimaloiden alueen suunnittelumääräyksissä lukee, että alueen tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon mm. vaikutukset luonnonarvoihin. Luke huomauttaa, että on ongelmallista jättää vastuu yhteisvaikutuksista yksittäisten hankkeiden suunnittelulle. Yhteisvaikutusten osalta maakuntakaavassa olisi luontevaa ja tulisi tarkastella suuria kokonaisuuksia valtakunnallisella ja maakuntatasolla ja siten energiatuotantoon osoitettujen suunnittelualueiden volyymia ja sen mahdollisia vaikutuksia esim. direktiivilajistolle.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 17.05.2024 klo 13:20:20.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Antti Paasivaara

Liitteet:

Tiedoksi: